7/2219 -3-
SÜRELİDİR
511

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.003/2.00-2297
KONU :

ANKARA
7../.7/2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ:22.06.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.2.02-7/2219-6021/14518 sayılı yazınız.

Rize Milletvekili Mehmet BEKAROĞLU tarafından TBMM Başkanlığına verilen "kaçak olarak yurda sokulan çay yüklü TIR'lara ilişkin" yazılı soru önergesi Bakanlığıma bağlı Gümrük Müsteşarlığı nezdinde incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereği için bilgilerinize arz ederim.

Mehmet KEÇECİLER
Devlet Bakanı

EK: (1) Cevap Metni 5 sahife

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

7/2219 -4-

512

Sayı :B.02.1.GÜM.0.06.00.23.672/210

ANKARA
.../.../199

Konu :

01.07.00*020165

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn:Mehmet KEÇECİLER)

İLGİ: 26.06.2000 tarihli 003/2.00-2219 sayılı yazıları.

TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 22.06.2000 tarihli 2219-6021/14518 sayılı yazısı ekinde alınan Rize Milletvekili Sn.Prof.Dr.Mehmet BEKAROĞLU tarafından TBMM Başkanlığına verilen yazılı soru önergesine cevabımız ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

Müsteşar
Ramazan ULUDAĞ
Müsteşar

EK:1-Soru önergesine
ilişik cevap.

513

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünden alınan 01.06.2000 tarihli 15729 sayılı yazıda; Transit ve Re-export geçişinin yapılması istenen tüm bitki ve bitkisel ürünlerde gümrük kapılarında resmi işlem yapılmadan önce Zirai Karantina İnspektörlerince Zirai Karantina kontrollerinin uygulanmasının gerektiği ancak Ağrı ili Gürbulak sınır kapısından çıkması gerektiği halde çıkış yapmamış firmaların bulunduğunun tespit edildiği belirtilerek yazıları ekinde listede Yayla Gıda.Ür.Tic.San.Ltd.Şti.(9.430 kg), Etsun Entegre Tar.Ür.San.(13.905 kg), Polsan Tar.Ür.Paz.Tic.Ltd.Şti.(40.250 kg), Mehmet Metin AYDIN (6.650 kg) Beta Tic.A.Ş.7.500.000 kg), Ünilever Tük.Ür.Paz.Tic.A.Ş.(6.300 kg) firmalarınca yurtdışı edilmeyen toplam:7.576.535 kg.çaya ilişkin bilgilerin verilmesi üzerine 08.06.2000 günlü 17635 sayılı yazımız ile Gürbulak Gümrükleri Başmüdürlüğünden gümrüğünde cereyan eden işlem sorulmuştur.

Daha sonra aynı hususları ihtiva eden ve Devlet Bakanlığı Basın Müşavirliğinden intikal ettirilen 12.06.2000 tarihli Yeni Şafak Gazetesi ile Cumhuriyet Gazetelerinde yer alan transit ticaret kapsamında bahsi geçen 6 firma tarafından yurda sokulan ve Gürbulak sınır kapısından hala çıkmadığı belirtilen çaylarla ilgili haber üzerine Mersin Gümrükleri Başmüdürlüğüne muhatap 13.06.2000 tarihli 18138 sayılı yazımız ile çaylar için düzenlenen beyannamelerin tarih ve sayıları ile bu beyannamelerden teyidi gelmeyenlerin bulunup bulunmadığının araç plakaları ve varsa TIR Karnesi tarih ve sayılarıda belirtilerek bildirilmesi istenilmiştir.

Yine aynı konuda Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğünden alınan 13.06.2000 tarihli 102570 sayılı yazıda; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünün 01.06.2000 tarihli 15731 sayılı yazısından bahisle, tüm bitki ve bitkisel ürünlerin transit geçişinde gümrükleme işleminden önce zirai karantina inspektörlerince zirai kontrollerin uygulanması gerektiği, öte yandan Mersin Serbest Bölgesinden İran Azerbaycan ve Kazakistan'a çay sevkiyatında bulunmak isteyen anılan firmalar tarafından transit geçiş kapısı olarak Ağrı ili Gürbulak Gümrük İdaresini beyan etmelerine rağmen mezkur gümrük idaresinden transit geçiş işleminin henüz yapılmadığının belirtildiği ifade edilerek, konu hakkında adı geçen Bakanlığa bilgi verilmesi talep edilmiştir.

Gürbulak Gümrükleri Başmüdürlüğünden alınan 15.06.2000 tarihli 8893 sayılı yazıda; Gürbulak sınır kapısından çıkması gerektiği halde çıkış yapmadığı tesbit edilen firmalara ait eşyaların Giriş Gümrüğü Mersin Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü olduğundan çay yüklü araçların ilgili gümrükçe TIR Karnesi veya transit aktarma beyannamesi muhteviyatında

./..

sevkedildiği dolayısıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İnspektörlerinin yapması gereken "Zirai Karantina Kontrolünün" yükleme gümrüğünce aranması gerektiği ayrıca, adı geçen firmalara ait çay yüklü araçların TIR Karne numaraları veya ilgili gümrüğün transit aktarma beyanname tescil sayı ve tarihlerinin bildirilmesi halinde bahse konu eşyaların çıkışının yapılıp yapılmadığı hususunda gerekli araştırmanın yapılacağı belirtildiğinden, Mersin Gümrükleri Başmüdürlüğüne muhatap 15.06.2000 tarihli 18395 sayılı yazımız ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığının yazısına konu firmalar ile ilgili TIR Karne numaraları, transit aktarma beyanname tescil sayı ve tarihlerinin bildirilmesi istenilmiş, adı geçen Başmüdürlükten cevaben alınan 15.06.2000 tarihli 1997 sayılı yazıda mezkur firmalar tarafından transit işlemi gerçekleştirilen çaylara ait miktarlar ve TIR Karnesi sayıları belirtilerek mevrit gümrük idarelerinden TIR Karneleri muhteviyatı çayların yurtdışı edilip edilmediğinin 12.06.2000 tarihli 10099 sayılı yazıları ile sorulduğu, ayrıca yapılan şifahi görüşmelerde sözkonusu çayların tamamına yakınının yurtdışı edildiğinin öğrenildiği bildirilmiştir.

Mersin Gümrükleri Başmüdürlüğünün yazısına göre Mersin Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünden Gürbulak'a transit edilen çayların dökümü aşağıdaki gibidir.

Firma ismi	Tarih	Brüt (kg)	Net (kg)	TIR Karne No
1-Beta	01-31.03.2000	693285	583.644	(Ekli liste muhteviyatı 38 adet TIR Karnesi ile)
2-Unilever	01-31.03.2000	10.400	6.300	XX 28795864
3-Polsan	01-30.04.2000	20.500	17.500	MX 28178296
		20.520	18.000	YX 28178392
4-M.Metin Aydın		7.800	6.650	JX 29416316
5-Etsun	Listede belirtilen tarihte transit işlemi gerçekleştirmemiştir.			
	TOPLAM	751915	620274	42

Bu yazı üzerine Gürbulak Gümrükleri Başmüdürlüğüne muhatap 17.06.2000 tarihli 18637 sayılı yazımız ile Mersin Gümrükleri Başmüdürlüğünün 15.06.2000 tarihli 1997 sayılı yazısında bahsi geçen TIR Karneleri kapsamı eşyaların yurtdışı edilip edilmediğinin bildirilmesi istenilmiş, adı geçen

Başmüdürlükten cevaben alınan 23.06.2000 tarihli, 9315 sayılı yazıda, bahse konu TIR Karnelerinden 30 adedinin bağlantıları Gürbulak Gümrük Müdürlüğünde tescil işlemi gördüğü, bu araçların çıkış yapıp yapmadığının Gümrük Muhafaza kayıtlarından da araştırılmasını teminen aynı tarihli yazıları ile adı geçen bağlantılarının talimatlandırıldığı belirtilmiştir.

Diğer taraftan TIR Karnesi kapsamındaki transit işlemlerinin takibi Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğünce yapıldığından 17.06.2000 tarihli 18636 sayılı yazımız ile anılan Genel Müdürlükten mezkur TIR Karnelerine ait giriş ve çıkış parçalarının ulaşıp ulaşmadığının bildirilmesi; ulaşmış olması halinde de birer örneklerinin gönderilmesi istenilmiştir. Cevaben alınan 21.06.2000/ 6084 ve 24.06.2000/6287 tarih ve sayılı yazılarında UX29406752 no'lu TIR Karnesinin VX29406752 olduğu, XB29053599 no'lu TIR Karnesinin giriş çıkış yapraklarının Genel Müdürlüklerine intikal etmediği, 19.06.2000 tarihli 6070 sayılı yazıları ile Mersin Gümrükleri Başmüdürlüğünden sorulduğu belirtilerek diğer 41 adet TIR Karnesinin giriş-çıkış parçalarının birer fotokopisi gönderilmiştir.

Mezkur belgelerin tetkikinde;

Beta firmasına ait	676.209 kg(brüt)	570.294 kg(net)
Polsan firmasına ait	40.520 kg(brüt)	35.500 kg(net)
M.M. Aydın firmasına ait	7.800 kg(brüt)	
Unilever firmasına ait	10.400 kg(brüt)	çayın yurtdışı edildiği

anlaşılmıştır.

TOPLAM	734.929	605.794

Ayrıca;

İçel Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünden alınan 13.06.2000 tarihli 282 sayılı yazıda, 12.06.2000 tarihli Dünya Gazetesinde çıkan bir haberde Mersin Serbest Bölgesinden transit ticaret amacıyla yurda sokulan toplam 7569 ton çayın aradan 2 aya yakın bir süre geçmesine karşın hala yurtdışına çıkarıldığı bilgisinin gelmediği, konu ile ilgili Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca 6 firma hakkında çay kaçakçılığı iddiası ile Müsteşarlığımıza bildirimde bulunulduğunun öğrenildiği belirtilerek bu hususta Valiliklerince bir dizi çalışma başlatıldığı, yapılan çalışmaya ışık tutması bakımından sözkonusu haber üzerine Müsteşarlığımızca yapılan işlemin bildirilmesi,Devlet Bakanlığı Makamının (Devlet Bakanı Mehmet KEÇECİLER) 20.06.2000 tarihli 2177 sayılı yazıları ekinde, Devlet Bakanı

7/2219 -8-

916

Rüştü Kazım YÜCELEN'den alınan 13.06.2000 tarihli 1449 sayılı yazıda; Anadolu Ajansı tarafından geçilen bir haberde Serbest Bölgelerden transit ticaret amacıyla yurda sokulan yabancı menşeli yaklaşık 15 bin ton çayın aradan iki ay geçmesine rağmen yurtdışına çıkarılmadığı, sözkonusu çayların Mersin Serbest Bölgesi, Kilis-Habur ve Gaziantep Gümrüklerinden yurda sokulduğu yolunda bilgilere yer verildiğinin bildirilmesi ve gümrük teşkilatlarımız ile başta Serbest Bölgelerin bulunduğu iller olmak üzere tüm Valiliklerin çay kaçakçılığının önlenmesi hususunda gereken hassasiyeti göstermelerinin istenilmesi üzerine tüm Gümrük başmüdürlüklerine muhatap 30.06.2000 tarihli 20049 sayılı yazımız ile çayların transit olarak sevkinde gümrük vergileri teminata bağlanmak, kolcu eşlik ettirilmek ve gerekli tüm önlemler alınmak kaydıyla işlem tesisi yönünde talimat verilmiştir.

Diğer taraftan konunun önemi nedeniyle Gümrük İdareleri ve Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğünden gelen bilgilerin teyidi, ayrıca Devlet Bakanı R.Kazım YÜCELEN'in yukarıda bahsi geçen yazısında Mersin Serbest Bölgesinin yanısıra Kilis, Habur ve Gaziantep Gümrüklerinden yurda sokulan çay miktarının 15 bin ton olarak bildirilmesi nedeniyle, konunun tetkik ve tahkiki için alınan 27.06.2000 tarihli, 2000/214 sayılı Onay Gümrük Kontrolörleri Başkanlığına intikal ettirilmiştir.

Bilgilerine arzederim.

Müsteşar

7/219 Msg:936

917

TIR KARNE NO :	BRÜT AĞIRLIK :	NET AĞIRLIK :
1-PX 29053585	15.634	14.560
2-XQ 29057872	16.113	13.540
3-YX 29406753	16.380	13.874
4-MX 29368339	18.445	15.500
5-UX 29406752	17.838	14.990
6-XE 29406755	17.917	14.970
7-XB 29406754	18.178	15.190
8-XH 29406756	18.564	15.600
9-XK 29406757	18.624	15.650
10-VX 29053587	16.650	14.000
11-YX 29053588	16.434	13.810
12-XH 29053591	16.304	13.700
13-XB 29053599	17.076	14.350
14-XN 29057871	17.203	14.370
15-PX 29368340	17.172	14.430
16-RX 29055578	16.239	13.560
17-JX 29368338	19.052	16.010
18-GX 29368337	18.927	15.730
19-XQ 28173269	18.516	15.560
20-XN 28173268	17.125	14.390
21-XC 28178241	20.491	17.220
22-SX 29404681	19.920	16.740
23-YX 29404683	19.873	16.700
24-VX 29404682	20.349	17.100
25-XC 29403520	19.920	16.740
26-XW 29403518	19.873	16.700
27-XZ 29403519	20.325	17.080
28-RX 29403522	19.921	16.740
29-XF 29403521	19.873	16.700
30-XW 28178170	16.696	14.030
31-XT 28178169	17.886	15.040
32-UX 29368241	18.648	15.670
33-XZ 29368030	19.064	16.020
34-XC 29368031	18.184	15.280
35-GX 29403642	18.731	15.740
36-DX 29403641	18.380	15.470
37-RX 29403637	18.410	15.470
38-XX 29403639	18.350	15.420
	693.285	583 699

Kayıtlarımıza Uygundur.

Nevin GEDİK

15-JUN-00 THU 14:52 SERBEST BOL. GUM MD FAX NO. 03242383960 P. 1